

CHWILA

Cena egzemplarza 20 Mk.

Dziennik dla spraw politycznych, społecznych i kulturalnych.

REDAKCJA: PASAŻ HAUSMANA 8. — ADMINISTRACJA: PASAŻ HAUSMANA 3, I p

Należność pocztową opłacono ryczałtem. Telefon nr. 322. KONTO CZEKOWE Nr. 112,254

PRENUMERACJA: roczna w w. 1921 480 Mk. — zamiejscowa 520 Mk. — zagr. 930 Mk.
CENA OGŁOSZEŃ: Zwyczajne ogłoszenia za wiersz jednoszp. nonp. 20 Mk. nadawane i nekrologia za wiersz dwuszp. nonp. 80 Mk., komunikaty i wiadomości po kronice 90 w tekście i przed kr 120 Mk., ogłoszenia na pierwszej stronie 180 Mk., gratulacje i zawiadom. zaręczy nowe i ślubne za wiersz nonp. 80 Mk. naj. mniej 5 w. — 400 Mk. Drobne ogłoszenia: za słowo: 8 Mk., matrymonialne prywatna ko respon. kupno-sprzedż: 9 — Mk., ilu stym drukiem podwójnie.
 Cała stronica . . . . . 20.000 Mkp
 Fół stronicy . . . . . 10.000 "
 Cała stronica pierwsza pod na- główkiem . . . . . 60.000 "
 Jedna szpalta na pierwszej stronie 20.000 "

ZMIANA LOKALU!

Skład farb, materiałów i artykułów technicznych firmy **M. HAKA** WDOVA — została przeniesiony na **UL. JAGIELLOŃSKĄ 1. 20.** 13189

W przelomowej chwili.

(w). Objawy, jakie wywołuje obecna wyżła kursu marki polskiej, wskazują dosadnie, jak ciężką jest choroba, nurtująca organizm gospodarczy społeczeństwa. Z utęsknieniem czekał każdy na tę chwilę, w której usunie wreszcie katastrofalny spadek waluty i zakończy się ciągły wzrost drożyzny. Z radością powitało całe społeczeństwo zapowiedź lepszych czasów, objawiającą się w podnoszącym się na giełdach kursie marki polskiej. Lecz podczas gdy każdy z niecierpliwością oczekuje uchwytłych następstw tego faktu i żali się, że spadek cen zbyt powoli postępuje, okazują się na tak ważnym polu życia gospodarczego, jakim jest handel, objawy, dowodzące, że powrót do zdrowych stosunków nie będzie tak łatwy, jakby sobie tego życzyć należało, ale wywołuje wstrząsania, które w czasach normalnych same dla siebie starczyłyby za objawy ciężkiej choroby.

Dla kupiectwa uczciwego nastały teraz ciężkie czasy. Nie umyślał sobie tego dobrze ogół, w którego oczach stan kupiecki jest dotychczas tylko uosobieniem przyczyn wrostającej drożyzny i który przywykł w nim widzieć tylko klasę ludzi, wyskakujących koniunkturę i wzbogacających się niesłusznie za cenę nędzy innych bliźnich. Dla człowieka, nie wgłębiającego się w tajniki misternego mechanizmu gospodarczego, rzecz przedstawia się bardzo prosto. Niechaj tylko kupiec, który dotychczas żądał za swój towar tyle a tyle, odpowiednio do wzrostu wartości pieniądza zniży cenę towaru, a sprawa będzie w porządku. Na stratę nie powinien się żalić, bo, po pierwsze, zarabiał dotychczas więcej niż dosyć, a po drugie otrzyma obecnie za swój towar pieniądze o większej wartości, która mu stratę jego kompensuje.

Tak prostą jednak sprawa ta nie jest. Tylko u paskarzy, którzy gromadili towar w celach spekulacyjnych i licząc na dalszy spadek waluty, powstrzymywali się od sprzedaży, rzecz nie wymaga dalszego zastanawiania się. Poza paskarzami i spekulantami jednak, którzy przecież regulują w kupiectwie nie stanowią, istnieje uczciwy stan kupiecki, u którego nie zanikły jeszcze tradycje z lepszych czasów dawniejszych i który nabywał towar w celach natychmiastowej potrzeby, a sprzedawszy go zaporywał się z miejsca w towar nowy, stroniąc od wszelkiej spekulacji. Jakkolwiek może i ta warstwa kupców w czasach niższej wartości pieniądza korzystała z koniunktury i osiągała zyski wyższe, niż w czasach normalnych, to jednak nie były to zyski tak duże, by pozwoliły jej na zaporywanie się w dostateczne rezerwy dla przetrwania zbyt nagłych zmian w rozwoju koniunktury.

Tę uczciwą warstwę kupiectwa miał nie-

Ostrzega się przed nabywaniem obuwia filcowego z nietrwałego materiału po wysokich cenach. **JEDYNI** zreorganizowana **FABRYKA OBUWIA „IBIS“** SPÓŁKA Z OGR. ODPOW.
 SPRZEDAJE W SWYM LOKALU
we Lwowie przy ul. Piekarskiej 1 C
 śniegowce, slipery, papucze, pantofle z filcu najtrwalszego g tunku po niskich cenach konkurencyjnych. 13175

Interwencja posłów Francji i Anglii w sprawie Wileńszczyzny.

Konflikt między Naczelnikiem Państwa a większością Sejmu.

(Telefonem od warszawskiego korespondenta „Chwili“ (eg.)

Warszawa 9. listopada. Sprawa Wileńszczyzny stanowi obecnie przedmiot poważnej troski kierujących kół politycznych w Warszawie. Znajduje się to w związku z zbliżającym się terminem wyborów do przedstawicielstwa orzekającego w Wilnie.

Interwencja obszarowa, na którą wybory te miałyby się odbyć, przedstawiła Francji i Anglii w Warszawie pp. Panafieu i Mac Mueler odbyli dłuższą konferencję z prezydentem ministrów Bonkowskim, przedstawiając mu w imieniu swych rządów, iż terytorium na którym wybory mają się odbyć nie może się wyłącznie ograniczać do terenu tak zw. Litwy środkowej, jeżeli rząd polski pragnie by opinia sejmu wileńskiego była brana pod uwagę przy orzekaniu o losach Wileńszczyzny.

Ententa nalega na to aby do obszaru Wileńszczyzny włączono również polajzajdujące się na wschodzie aż do granicy przyznanej traktatem ryskim.

Jest rzeczą znaną, że pogląd ten znalazł również poparcie w licznych depe- szach posła polskiego w Paryżu p. Zamoj-

skiego, który uważa, że rozszerzenie terytorium wyborczego wpłynie dodatnio na późniejsze pertraktacje z Litwą kowieńską.

Za poglądem państwa w ten sposób oświadczyli się również przedstawiciele Litwy środkowej, którzy znaleźli pełne poparcie z strony Naczelnika Państwa. Odbyta w Belwederze konferencja, w której brali udział przedstawiciele stronictw sejmowych, wykazała pewną różnicę poglądów między Sejmem a względnie jego większością a Naczelnikiem Państwa. Sejm stoi na stanowisku, iż nie można czynić terytorium objętego granicami Rzeczypospolitej przedmiotem niepewnego targu politycznego. Po obnieniu Naczelnik Państwa miał oświadczyć iż zlekceważenie woli przedstawicieli Litwy środkowej zmusiłoby go do wyciągnięcia konsekwencji. Koła zbliżone do Belwederu stwierdzają, że należy po tym rozumieć ewentualną nawet rezygnację Piłsudskiego. Sprawa ta znajduje się wciąż jeszcze w stadium pertraktacji przy czym parodowi demokraci zapowiadają zwołanie se-regu wieców na których podniosą alarm w tej sprawie.

zawodnie na myśli prezydent ministrów Bonkowski, gdy w swej w Krakowie wygłoszonej mowie wspominał, iż obecnie nie ma powodu lękania się ponownej niższej wartości marki polskiej, ale raczej obawiać się należy zbyt gwałtownej zmiany. Państwo i społeczeństwo potrzebuje zdrowego, uczciwego stanu kupieckiego, zaś zbyt nagły spadek cen wszystkich towarów zagraża daleko bardziej tej części kupiectwa, nie owej drabiej, wśród wojny zrodzonej, która zawodu tego chwyciła się tylko celem rychłego wzbogacenia się.

Naturalnie nie można żądać od społeczeństwa, by z tego powodu nie cieszyło się z wzrostu wartości marki lub życzyło sobie zwolnienia jego tempa, ani też od rządu, by zaniechał ciegokolwiek, co tylko

wzrost ten przyspieszyć może. O ile powrót do normalnych stosunków nie może się obejść bez ofiar, muszą te ofiary być poniesione, choćby niemi być musiały nawet liczne egzystencje ludzi, którzy w złym, jakie panowało, winy nie ponoszą. A toli żądać można, by tak rząd, jak i wszystkie inne czynniki w grę wchodzące, uczyniły z swej strony wszystko, by osłabić impetujmego wpływu, jaki zwykła wartość waluty wywiera na stosunki w handlu.

W pierwszym rzędzie powołane są do tego banki. Już w czasach pokojowych stanowią one zawsze ową rezerwę, której zadaniem było wkraczać, il-kroć groziło w handlu, a jnncie sze odchylenie z równowagi. Dłż niebezpieczeństwo jest znaczniejsze, groląca

szkoda większą, zatem i zadanie, jakie spełnić mają banki — cięższe i donioślejsze. Niestety jednak nie widać dotychczas z strony banków nse tylko żadnego silniejszego wyścigu, by przyjść z pomocą na dują o mu się w obroty kupieckim, ale nawet wogóle żadnych prób takiego przyjścia z pomocą. Zamiast, by oczekiwać należało, ruch w bankach w czasie takim, jak obecny, się wzniósł i aparat kredytowy na dobre funkcjonować zaczął, zamario w bankach wszelkie życie i nie widać tam nic, prócz wyczekiwania, co dzień najbliższy i na bliższą oceduła giełdowa przyniesie. I — powiedzmy prawdę — czas o nawet trwożne go wyczekiwania. Do w wyścigach za zyskiem, w których banki niestety często bardzo poważny brały udział, angażowały się one także niejednokrotnie w interesach, wiskających na cienkim włosie koniunktury, tak iż obecny zwrot koniunktury wnosi w te instytucje, które powinny by być podwaliną życia gospodarczego, zamęt i trwożę przed możliwymi strasami.

W każdym razie w chwilach takich, jak obecne, uzmysłowić sobie winni kierownicy tych instytucji obowiązki społeczne, jakie na nich ciążyą z tytułu przywilejów, z jakich im korzystać pozwolono. W granicach możliwości winien być kredyt nie tylko utrzymany, ale nawet w miarę potrzeby podwyższony i ustać powinien nacisk na dłużników z powodu obawy mniejszego zysku lub z przesadnej trwożliwości. Trwożliwość jest wogóle w chwilach takich momentem, przed którym należy się mieć bardzo na baczności. Jakież łatwo bowiem rodzi się ona z nieuchwytnych pogłosek, które pojawiają się ni stąd ni zowąd, potkopyjąc dobrą sławę i cześć kupiecką solidnych nieraz firm! Pogłoski te same przez się mogłyby pozostać tam, czem są w istocie, tj. nieszkodliwym objawem złośliwości poszczególnych jednostek. Jeśli jednak w następstwie takich pogłosek instytucje kredytowe przesadnie trwożyć się poczynają o swe wiarytelności, wówczas łatwo złośliwy wymysł stać się może rzeczywistością. Niejedną firmę, która przy pewnej cierpliwości wierzycieli z łatwością przetrwałaby obecne przesilenie, runąć może, jeśli się jej przedwcześnie kredyt wypowie i do gorączkowej likwidacji jej interesów zmusi.

Przesilenie, jakie obecnie ucierpi handel przeżywa, wymaga wyjątkowej uwagi i zwiększenia jej o tróżności. Brudna i niecierpliwość wywołać może nieobliczalne szkody i podkopać zdrowe podstawy kupiectwa, które przecież i w przyszłości ma jeszcze wielkie zadanie do spełnienia. Tak jak złem było denerwowanie się w czasie, gdy położenie ogólne z dnia na dzień się pogorszało, tak samo fi może i jeszcze bardziej potrzeba trzeźwości, rozwagi i zimnej krwi, gdy rozpoczyna się zwrot ku lepszemu.

W obecnej chwili przy łomowej kupiectwo ucierpie pamiętać musi o tem, że pewne ofiary są nieuniknione, że jednak rozważa i spokój zapobiegną przesileniu.

Echa mowy krakowskiej premiera Ponikowskiego.

Warszawa 9. listopada (tel. wł. — eg.) Konwent seniorów odbył posiedzenie na którym w ostrych słowach krytykował o przemówienie krakowskie prezydenta ministrów Ponikowskiego. Jest rzeczą ciekawą, że prawie wszystkie stronnictwa prócz narodowej demokracji przyjęły prąd autorytarny. Gdyby prasa narodowo-demokratyczna nie prowadziła ostrej akcji przeciw premierowi Ponikowskiemu, można by było przypuszczać, że to miłczenie narodowych demokratów na konwencie posiada podkład polityczny. W rezultacie uchwalono werwać rząd aby za pośrednictwem swych przedstawicieli brał udział w obradach konwentu seniorów. Pierwsze takie posiedzenie konwentu z udziałem prezydenta Ponikowskiego i ministra Michalskiego ma się odbyć w wtorek 15 b.m.

Warszawa (E. E.) Na dzisiejszym posiedzeniu konwentu seniorów sprawę sądu marszałkowskiego odroczone. Między rządami a przedstawicielami klubów zarządził się rozdzwięk w dyskusji nad znanym listem premiera do marszałka o przyspieszenie prac nad projektem daniny. Po żywej wymianie zdań ustalono, że marszałek ma prawo wglądać w prace komisji. Rozdzwięk zarządził się również przy omawianiu przemówienia premiera w Krakowie. Uchalo o zaprosić premiera dla omówienia z nim sprawy planowości wniosków rządowych, oraz całokształtu prac i radzie obecnego sejm.

-0000-

Konferencja ministra Skirmunta.

Warszawa 9. listopada (tel. wł. eg.) Wrócił tu dziś minister spraw zagr. Skirmunt i odbył natychmiast konferencję z prezydentem ministrów Ponikowskim i przewodniczącym sejmowej komisji dla spraw zagranicznych Grabskim. Posiedzenie sejmowej komisji dla spraw zagranicznych, na którym p. Skirmunt złoży sprawozdanie odbędzie się w piątek.

-0000-

Prezydent Masaryk do Naczelnika Piłsudskiego.

Praga. (Pat.) Cz. b. pr. donosi: Prezydent republiki czesko-słowackiej przesłał Naczelnikowi Państwa Polskiego Piłsudskiemu następujący telegram: Panie Naczelniku. Po zawarciu umowy gospodarczej między naszymi państwami, podpisali nasi ministrowie spraw zagranicznych umowę polityczną. Wyrażając radość z powodu osiągnięcia zgody, dziękuję Panu Naczelnikowi i ministrom Skirmuntowi i Piłzowi za przyjazną ochotę i obiektywność w utrwalaniu politycznej sytuacji i wypływającego z niej obowiązku naszych narodów i państw.

Równocześnie przesłał prezydent Masaryk czeskiemu ministrowi handlu odrębne pismo z podziękowaniem za doprowadzenie do skutku umowy handlowej z Polską, która przemysłowi i handlowi czeskiemu gwarantuje bardzo cenne korzyści.

-0000-

Umowa polsko-czeska ciosem dla Rosji i Ukraińców.

Wiedeń. (Pat.) „Neues Wiener Tagblatt“ donosi z Pragi, że wiryta ministra Skirmunta w Pradze była wielkim wypadkiem politycznym. Biesz szukał sojuszu z Polską, aby Czechosłowacya nie była izolowana. Desinteresement Czechosłowacyi wobec traktatu, ryskiego dotknęło boleśnie Rosyę, a desinteresement w sprawie Galicyi wschodniej dotknęło Ukraińców. Niemcy są również niezadowolone z porozumienia polsko-czeskiego, którego skutki uwidoczniły się w sprawie górnośląskiej.

Nowa ordynacja wyborcza.

Warszawa. (tel. wł. eg.) Poważne koła sejmowe zapewniają, że projekt ordynacji wyborczej będzie ustalony przez Sejm jeszcze w ciągu miesiąca grudnia.

Obrady ludowców.

Warszawa. (Pat.) Pod przewodnictwem p. Witosza obradował dziś przez cały dzień zarząd główny P. S. L. Przemiotem obrad było zwołanie kongresu, który o będzie się w dn. 19. i 20. b. m. w Warszawie w salach Muzeum przemysłu i handlu. Sprawozdanie organizacyjne złożył poseł Bobek, poczem rozpoczęła się na podstawie referatu p. Rakowskiego dyskusja nad nowym programem stronnictwa, która potrwa jeszcze przez cały dzień jutrzejszy.

Demonstracja inwalidów w Warszawie.

Warszawa 9. listopada (tel. wł. — eg.) Inwalidzi odbyli wczoraj zebranie na którym posłowie Lanucki i Dąbal ostro atakowali rząd i państwo polskie. Następnie ruszył pochód inwalidów do przydyum Rady Ministrów gdzie delegacja inwalidów odbyła konferencję z premierem Ponikowskim. Konferencja ta obfitowała w momenty bardzo ostre. Co kowie delegacyi wśród której był też porucznik ułanów inwalida, groził iż w razie nieuwzględnienia ich żądań, wystąpią bojówki inwalidów. Inwalidzi ufałi się następnie pochodem w kierunku ulicy Wiejskiej, którą policja konna i piesza zamknęła z wszystkich stron. Między policją a inwalidami przyszło do utarczek, jednakowoż bez ofiar gdyż był wydany zakaz używania broni. Przechodzącego przypadkowo komendanta Warszawy generała Suszyńskiego inwalidzi dopadli, żaląc się, że za ich krew i ranv, policja ich obecnie bije. Interwencyi posłów ocyalistycznych udało się przepuścić delegację inwalidów do marszałka, która przedstawiła mu dezycjeraty inwalidów. Jest rzeczą ciekawą, iż według opinii kół rządowych ustawy inwalidzkiej uchwalonej przez Sejm nie można zupełnie zrealizować, gdyż jest ona pod wz lędem pewnym no sensem. Rząd znajduje się wobec tego w kłopotie albowi nie wie w jaki sposób zaradzić położeniu inwalidów.

Warszawa. (Pat.) Komisja inwalidzka wysłuchała referatu p. dra Majsnera o wykonaniu ustawy inwalidzkiej z dnia 18. marca b. r. Delegat ministerstwa pracy wyjaśnił, że niektóre artykuły ustawy wymagają uzupełnienia i dlatego ustawa nie mogła wejść w życie. Niektórzy posłowie przyjęli to oświadczenie z niezadowoleniem, wskazując na to, że rząd po 6 miesiącach od dnia uchwalenia ustawy nie wydał rozporządzeń wykonawczych. Przyjęto wnioski p. Majsnera, aby ministerstwo pracy w ciągu 2 tygodni po wydaniu rozporządzeń wykonawczych wprowadziło w życie ustawę i przedłożyło Sejmowi projekt noweli do ustawy, z uwzględnieniem ustawy o kasach chorych. Dziś wieczorem przybyła do marszałka Sejmu delegacja inwalidów, prowadzona przez p. p. Barlickiego, Majsnera i Michalaka, i przedstawiła uchwałę wiecu inwalidzkiego. Uchwała domaga się wywarcia presji na rząd aby wprowadził w życie ustawę inwalidzką oraz spowodowania by policja przepuściła przez ulicę Wiejską pochód inwalidów. Marszałek odpowiedział, że co do pierwszego punktu użyje całego swego wpływu, co zaś do punktu drugiego nie jest kompetentny, aby się mięszać do zakresu działania organu bezpieczeństwa.

Stosunki polsko-austriackie.

Wiedeń. (Pat.) Wiedeński przedstawiciel P. A. T. miał wywiad z posłem austriackim w Polsce Mikołajem Postem. Na zapytanie jak sobie poseł przedstawia stosunki polsko-austriackie poseł odpowiedział: Stosunki między obu państwami nie były nigdy zagrożone przez jakiegokolwiek sprzeczny interes. Naród polski nigdy nie pomyślał o tem aby przeciw Austrii wyłączać jakie rekrutynacje z przeszłości. W czasie zaś rokowań pokojowych niema ani śladu jakiegokolwiek wpływu zakulisowych Polaków przeciw Austrii. Za swoje zadanie najważniejsze uważa poseł kultywowanie nadal dobrych stosunków w szczególności handlowych i gospodarczych i usuwanie istniejących jeszcze trudności. Poseł żywi nadzieję, że miarodajne koła polskie uławią mu jego pracę.

Warszawa. (Pat.) Hyma porają: Rokowania handlowe między Austrią a Polską rozpoczną się w Warszawie w połowie listopada.

Rząd polski pragnie wykupić noty markowe w Wiedniu.

Wiedeń. (E.E.) Poseł polski zaprosił onegdaj przedstawicieli wielkich banków wiedeńskich do posiedzenia celem omówienia z nimi wymiany not markowych, napływających w ostatnich czasach do Wiednia na podstawie transakcji handlowych. Oświadczył, że polskie ministerstwo skarbu gotowe jest znaczną część tych not wykupić. Banki przyjęły przychylnie tę propozycję. Celem ustalenia szczegółów odbędzie się w dniach najbliższych nowa konferencja.

Dwie noty Polski do Sowietów.

Warszawa 9. XI. (Pat.) Biuro prasowe ministerstwa spraw zagranicznych komunikuje: Dnia 9 listopada br. doręczone zostały przedstawicielstwu RSFRS. następujące dwie noty:

1. Ministerstwo S. Z. otrzymało wiadomość, że tzw. biuro B. I. M., stanowiące część komisaryatu ludowego dla spraw zagranicznych, uprzedziło zarówno poselstwo polskie w Moskwie jak i delegację polską powołaną na zasadzie traktatu ryskiego a przebywającą w Moskwie, że opłata za lokale zajmowane przez instytucje, za przejazdy ich kuryerów a nawet za miejsca w teatrze pobierana będzie w złocie. (Odezw. B. I. M. z dnia 14 października br. l. 1124). Wobec powyższego, ministerstwo S. Z. ma zażyczyć uprzedzić przedstawicielstwo RSFRS. w Polsce, że w razie zastosowania w praktyce wymagania opłaty w złocie od polskich urzędów istniejących w Rosji, analogiczne zasady zostaną oczywiście zastosowane do przedstawicielstwa RSFRS. w Warszawie oraz do delegacji sowieckiej w komisji repatriacyjnej przyczem opłata w złocie ustawiona została przez rząd polski w tych samych sumach i terminach, jakie rząd sowiecki będzie stosował na swoim terytorjum.

2. Delegacja rosyjsko-ukraińska do międzynarodowej komisji repatriacyjnej zwróciła się do delegacji polskiej teże komisji z protestem przeciwko aresztowaniu przez władze polskie polskiego obywatela Kryżanowskiego oskarżonego o organizowanie bojowych tródek komunistycznych w Polsce. Przedmiotem protestu jest okoliczność, że oskarżony Kryżanowski służył w delegacji rosyjskiej w charakterze buchaltera. Nota kończy się zdaniem: Protestując przeciw takiemu sposobowi postępowania władz polskich, rosyjsko-ukraińska delegacja musi wskazać na to, że sposób ten nie może nie odbić się w najgorszy sposób na pracach repatriacyjnej komisji i że w szczególności polska delegacja i jej pełnomocnicy w Rosji i Ukrainie nie mogą liczyć w obliczu podobnych faktów na uprzedzające postępowanie w stosunku do nich. Później wyrażone jest życzenie delegacji rosyjsko-ukraińskiej, aby aresztowany Kryżanowski został uwolniony. Nie przesądając merytorycznie sprawy, którą do rąk polskich wyjaśniła odpowiedź delegacji polskiej na notę powyższą z dnia 2 br., ministerstwo S. Z. wyraża zdziwienie, że rosyjsko-ukraińska delegacja upomina się o obywatela polskiego, oskarżonego o czyny antypaństwowe, i uważa za niezbędne zwrócić uwagę przedstawicielstwu RSFRS. na całą niewłaściwość pogroźki zawartej w końcowym ustępie omawianej noty. Ministerstwo S. Z. zakłada kategoryczny protest przeciw takiemu stanowisku delegacji rosyjsko-ukraińskiej w komisji repatriacyjnej i wyraża nadzieję, że przedstawicielstwo RSFRS. nie ośmięska ukrócić tak niewłaściwego zachowania się organów sowieckich w Polsce.

nowski służył w delegacji rosyjskiej w charakterze buchaltera. Nota kończy się zdaniem: Protestując przeciw takiemu sposobowi postępowania władz polskich, rosyjsko-ukraińska delegacja musi wskazać na to, że sposób ten nie może nie odbić się w najgorszy sposób na pracach repatriacyjnej komisji i że w szczególności polska delegacja i jej pełnomocnicy w Rosji i Ukrainie nie mogą liczyć w obliczu podobnych faktów na uprzedzające postępowanie w stosunku do nich. Później wyrażone jest życzenie delegacji rosyjsko-ukraińskiej, aby aresztowany Kryżanowski został uwolniony. Nie przesądając merytorycznie sprawy, którą do rąk polskich wyjaśniła odpowiedź delegacji polskiej na notę powyższą z dnia 2 br., ministerstwo S. Z. wyraża zdziwienie, że rosyjsko-ukraińska delegacja upomina się o obywatela polskiego, oskarżonego o czyny antypaństwowe, i uważa za niezbędne zwrócić uwagę przedstawicielstwu RSFRS. na całą niewłaściwość pogroźki zawartej w końcowym ustępie omawianej noty. Ministerstwo S. Z. zakłada kategoryczny protest przeciw takiemu stanowisku delegacji rosyjsko-ukraińskiej w komisji repatriacyjnej i wyraża nadzieję, że przedstawicielstwo RSFRS. nie ośmięska ukrócić tak niewłaściwego zachowania się organów sowieckich w Polsce.

Rocznica rewolucji w Moskwie.

Moskwa. (Pat.) Radio. Rocznicę rewolucji październikowej obchodzono w Moskwie bardzo skromnie ze względu na ciężkie położenie ekonomiczne. W różnych częściach miasta odbyły się wielkie zgromadzenia, na których przemawiali między innymi Radek, Łuczanski, Lenin i Trocki, który oświadczył, że niebezpieczeństwo starć powstających między Rosją a innymi państwami jest bardzo dalekie, ale mimo to nie wykluczone.

Warszawa. (E. E.) Przywódcy komunistyczni zamierzali urządzić 7 br. jako w dniu 4-letniej rocznicy rządów sowieckich demonstracje uliczne. Aresztowania jednakże dokonane wśród komunistów w ciągu dni ostatnich uniemożliwiły te manifestacje. W związku z tą rocznicą odbył się bal taneczny urządzony przez członków poselstwa sowieckiego w hotelu rzymskim.

Zwalczanie epidemii w Rosji.

Warszawa (Pat.) Wobec zwiększenia się w Rosji epidemii, komitet epidemiologiczny Ligi Narodów postanowił rozszerzyć swoją działalność na Rosję i w tym celu zakupił między innymi w Polsce chemikalia, leki i narzędzia chirurgiczne.

O skreślenie długów aliantów.

Hannover. (Pat.) Radio. Londyński sprawozdawca „Secolo“ dowiadyuje się od włoskich delegatów na konferencję waszyngtońską, że Włochy podejmują inicjatywę w kwestyi skreślenia długów międzykoalicyjnych.

Częściowa demobilizacja w Jugostawii.

Grac. (Pat.) W. B. K. „Tagespost“ z Belgradu. Ze względu na uspokojenie na Węgrzech, rada ministrów uchwaliła częściowe rozbrojenie powołanych rezerw. Armia czynna ma tak długo stać na granicy, dopóki nie nastąpią normalne stosunki z Węgrami. Ruch kolejowy z Węgrami będzie na nowo podjęty.

Niepowodzenia Albańczyków.

Rzym. (Pat.) W. B. K. Korespondent pisma „Epoca“, wysłany do Albanii, przedstawia klęskę Albańczyków, którzy walczyli przeciwko 10-krotnej przemocy i przeciwko armii wyposażonej w na bardziej nowoczesne środki wojenne, w której szeregach walczyły także resztki armii Wrangla. Serbowie zaatakowali po 40-godzinym ogniu huraganowym 6 razy lewy brzeg Driny. Po odwróceniu Albańczyków nastąpiła 6-dniowa walka górską, dopóki Serbowie nie obadzieli obszarów Mirydytów. Serbowie wysłali w kierunku Tirany armię, która została 15 razy odparta i dopiero po dwudniowej walce zdobyła miejscowość Prossi, a obecnie znajduje się przed stolicą. Druga kolumna znajduje się pod Alessio. Skutari jest odcięte; stan jego fortów jest tego rodzaju, że obrona nie ma widoków powodzenia. W Skutari znajduje się jeszcze międzynarodowe kłódkie. Albańczycy zarządzili ogólną mobilizację. Serbskie samoloty rozrzucają odezwy wzywające do uwolnienia się z pod jarzma włoskiego

DR. M. BIENENSTOCK.

Z dramatu żydowskiego.

F. Bimko: *Ferborgene kojches.* (Ukryte siły). Dramat w 3 aktach. (Nakład »di caj« Warszawa 1921).

Motyw z »Don Karlosa« czy »Mazeny« transportowany na grunt żydowski. Przeprowadzenie szczęśliwe, rozwój akcji i potoczny dialog zastosowane zwięźdnie do charakteru osób, wziętych z sfer niższych pospolitych i niewykształconych, u których objawy życia u zuciowego wyrażają się w formach rubasznych, trywialnych, prymitywnych. Leż pod twardą skorupą bije silniejsze niż u przerafinowanych kulturą tętno, życie uczucie palące i łamiące zapory, kryją się utajone siły, które jak przeznaczenia fatalne moce kierują czynami człowieka, niezależnie od jego woli, często wbrew jego oporowi, pływającemu z niezgłębionych źródeł wiary lub fascynujące o dziełach przesądów. Pierwotne natury, namiętne żądze, konflikty uczuciowe na tle stosunku rodzinnego, walka z uświęconymi konwenansami, chęć błyszczenia, chęć wość bogactw — to wszystko są momenty, które odpowiednio przez pisarza zużyte i ustosunkowane oddają życie człowieka w najgłośniejszych jego chwilach, tworzą treść dramatów wstępujących i szarpających duszę bezwzględnością,

przenikających nas tragizm m. Bimko może niewykorzystał bez reszty wszystkich motywów, z których wyłonił się jego dramat, ale to, co stworzył, technicznie głęboką, nieszminkowaną, bezpośrednią prawdą życiową, która przemawia do nas z każdej postaci, snuje się zrozumiem i odczuciem idącą od serca do serca. Bimko umiał się wżyć w nie komplikowane wyprawdzie lecz silnie różniczkowane, pełne trafnie podpatrzonych i dyskretnie podkreślonych odcieni, natury swoich postaci, pozwolił się porwać w krąg ich losów, myśli i czynów, dając w ten sposób część swego „ja“, oddając przeżycia własne, kreślił dzieje duszy w asnej. Toteż z dzieła bje moc twórczej osobowości, która nie dyktuje jeszcze zupełnie doskonałymi środkami, o której jednak świadczy siła żywotna dramatu.

Otoczenie, w którym rozgrywa się dramat Bimko, ma to do siebie, że swoją prostotą i bezpośredniością pogłębia wrażenie akcji, która z logiczną konsekwentnością rozwija się z naturalnych i historycznych różnic wynikających zależeń w wstrząsający do głębi konflikt, dla którego nie ma innego rozwiązania jak śmierć. Działania osób nie są wynikiem sztucznej konstrukcji, umysłowych kombinacji, lecz idą po linii wzajemnego stosunku, partegon a uczuciach i myślach, życzeniach i dążeniach, które płyną z zwy-

kłego trybu życia, z naturalnych popędów i poglądów, dyktowanych rozumem, wiarą lub przesądem. Jeżeli wzajemna zależność życiowa, oparta na uczuciu przyjaźni czy obowiązku i wynikającej z wiary, przetrwała się następnie w konflikt tragiczny, to winy nie ponoszą dane osoby, lecz owe „ukryte siły“, które współdziałają w nich nieświadomie, bez ich woli lub nawet wbrew ich woli. Bo cóż dziwnego, że sąsiadka Frimet, żona biednego krmarza przychodzi z córką Raszl do bogatego Izraela, aby mu w dzień ukończenia puku i po śmierci żony uporządkować mieszkanie, że sama zwołuje dlań „minianę“, aby synowie mogli odmówić „skadiszę“, kiedy ona czyni to w tym wyłącznie celu, aby — jak z niej drwi mąż — zarobić sobie jeszcze jedną „mycę“? Cóż dziwnego, że Izrael, któremu żona przez lat 20 chorowała, widząc w swoim otoczeniu młodą dziewczynę, pragnie ją zatrzymać u siebie, myśląc z początku o pomocy w gospodarstwie a potem i o rozkoszach miłości, któryh mu chorowita żona dąć nie mogła? Wszystko to takie naturalne, takie arcyłudzkie, takie bezpośrednie, u tego uczuciowego i wierzącego Żyda takie zrozumiałe, iż późniejszy zwrot wydarzeń z tym większą uderza w nas siłą. A zwrot ku tragicznemu wynikowi powodzą właśnie owe ukryte moce, z którymi się Izrael ani żadna inna z osób działa-

Do wiadomości moich długoletnich odbiorców!!

Światowej sławy **drożdże Mautnerowskie i Sprin-gerowskie** poleca wyłączny reprezentant na całą Polskę **I. GOLDBERG, Bern teina 12.**

13183 **420 mkp.** Cena znacznie **420 mkp.** zniżona za kg.

Obstalunki z prowincyi załatwia się odwrotną pocztą.

Kwestya Dalekiego Wschodu.

Bordeaux. (Pat.) Radio. „N. Y. Tribune“ stwierdza, że zapatrywania Branda zgadzają się w zupełności z zapatrywaniami delegacji amerykańskiej w sprawie uregulowania kwestyi Dalekiego Wschodu. „United Press“ podaje deklarację wysoko postawionej osobistości rządu Stanów Zjednoczonych wedle której rząd ten uważa doktrynę polityki otwartych drzwi za fundamentalną podstawę pokoju na Dalekim Wschodzie. Stany Zjednoczone uważają, że ograniczenie zbrojeń byłoby krokiem bardzo niebezpiecznym, gdyby uprzednio nie nastąpiła jasno określona zgoda w kwestyi Azji i w sprawie uregulowania traktatów handlowych. Dopóki wszystkie interesowane państwa nie dojdą do porozumienia, przeprowadzenie ograniczenia zbrojeń byłoby tylko szablonem. Wobec tego Stany Zjednoczone patrzą niechętnie na ugody poszczególnych państw, w szczególności na przykładzie angielsko-japońskie. Stany Zjednoczone sprzeciwiają się wszelkim próbom ograniczenia zbrojeń, dopóki kwestya Dalekiego Wschodu nie będzie w zupełności uregulowana.

Bezskuteczne zabiegi Niemców o kredyt.

Wiedeń. (Pat.) „N. Fr. Presse“ z Berlina. Prezydent banku rzeszy Havenstein wrócił niedawno z Londynu, gdzie usiłował uzyskać kredyt dla Niemiec. Usiłowania jego jednak były bezskuteczne, albowiem w miarodajnych kołach angielskich nie wierzą w bliskie bankructwo gospodarcze Niemiec, przeciwnie, uważają Niemcy za zdolne do wypełnienia zobowiązań. Korespondent „N. Fr. Presse“ dowiadyuje się, iż rząd niemiecki otrzymał wiadomość, że komisja odszkodowań ma wkrótce przybyć do Berlina celem przekonania się, czy Niemcy są w stanie wypełnić swoje zobowiązania reparacyjne.

jących nie liczą, bo ich poprostu nie znają, bo sobie z ich działania w swojej prostocie ducha sprawy dokładnie zdać nie mogą. Izrael zapomina o tem, że ma młodego, zdrowego, dorodnego syna, którego łączy z Raszlą goetowskie powinowactwo z doboru, oboje bowiem są tego samego temperamentu, w oboju gra donośnym głosem ta sama młoda krew, odzywa się ta sama nieodporną siła uczucia, tembardziej, że z woli nieboszczki matki oddawna są dla siebie przeznaczeni. A kiedy Raszla zapomina o uczuciu, dając się uwieść żądzy bogactw, próżności kobiecej i zamiłowaniu do fatalaszek, dla których poświęca gorącą miłość Rubena, wychodzi za jego podstarzałego ojca, musi wkrótce potem żałować czynu i czuć się jak „kannare“ w klatce, jak osadzona w więzieniu, z którego jak najprędzej uciec pragnie. Ruben wrzście zapomina o swoich obowiązkach wobec narzeczonej-matki i daje się unieść namiętności, powodując wiarołomstwo Raszi i swoją śmierć z rąk szadźnego ojca. A nad wszystkimi i nad wszystkim unosi się duch zmarłej, który niewidoczną niejako dłonią kieruje bieg wypadków, powodując nieszczęsny splot uczuć, tragedję trojańską.

(Dok. nast.)

Wiadomości bieżące.

Paryż (Pat.) »Havas« Briand wyjechał z delegacją francuską do Waszyngtonu.

—II—

Lord Robert Cecil do narodu żydowskiego

w czwartą rocznicę deklaracji Balfoura.

Londyn. (Z. B. K.). Z okazji czwartej rocznicy deklaracji Balfoura w dniu 2 listopada wysłał lord Robert Cecil za pośrednictwem Żyd. Biura korespondencyjnego następujące życzenia dla narodu żydowskiego: „Z okazji czwartej rocznicy deklaracji Balfoura śle narodowi żydowskiemu serdeczne pozdrowienia i wiele szczerych życzeń. Obw. rozważa i umiarkowanie zbierały owoce z drzewa, które odważnie i genialność syonistów tak pomysłnie zaszczerpiły przed 4-letni“.

Projekt inż. Ruthenberga.

Leafield. (Pat.) Radio. Rząd palestyński przyjął projekt inż. Ruthenberga w sprawie dźwignięcia przemysłu krajowego przy pomocy elektryfikacji wód Jordanu i t. Szerokie projekty inwestycji przemysłowych są związane z tym planem. Wśród sfer rządowych w Palestynie dają się zauważyć dwa kierunki. Jeden idący ściśle na rękę Anglii, zwłaszcza pod względem ekonomicznym, drugi bardziej niezależny.

Akademicy nie są objęci białym antyemigracyjnym.

Nowy Jork. (Z. B. K.). Dzięki interwencji posła do amerykańskiego kongresu Izaka M. Segla orzekł departament ds. spraw emigracji, że akademicy zagraniczni, którzy zamierzają przyjechać do Stanów Zjednoczonych celem kontynuowania studiów, nie są objęci normą 3-procentową, ustanowioną białym antyemigracyjnym.

Rząd sowietów uznaje emigrację.

Berlin. (Z. B. K.). Tutejszy zastępca „Idgeskomu“ (Idischer Gesells. aflicher Komitet), który kieruje akcją ratunkową dla ofiar pogromów w sow. Rosyi i na Ukrainie, doniósł oficjalnie „Zyd. oświat. Central. Emigracyjnej“, że rząd sowietów rozpoczął rejs rację osób zamierzających wyjechać do swych krewnych. Pierwszeństwo mają osoby, których krewni są naturalizowanymi obywatelami krajów zagranicznych.

Wiadomość ta jest tu uważana za oficjalne uznanie emigracji z sow. Rosyi i Ukrainy, co uratuje uchodźców żydowskich od niebezpieczeństw, z jakimi połączone było dotychczas opuszczanie sow. Rosyi.

Dozkoła syonizmu.

Berliński »Börsen-Courier« o kwestyi arabskiej.

Z. B. K. donosi z Berlina: »Börsen-Courier« w specjalnym artykule omawia sprawę arabską w Palestynie w związku z ruchem syonistycznym.

Pismo to wywodzi: »Jako siła polityczna w właściwym tego wyrzu zna-

czeniu wystąpili Arabowie dopiero ostatnio. Arabowie w Palestynie zaczęli uprawiać politykę dla zareagowania przeciwko politycznemu stanowisku kierownictwa syonistycznego. W deklaracji Balfoura i w uchwale z San Remo, syoniści nie liczyli się z tym elementarnym faktem, że Arabowie mają w Palestynie przewagę.

Dalej pismo konstatuje, że polityczne wystąpienie Arabów przeciw syonizmowi nie miały powodzenia, oraz podkreśla z zadowoleniem okoliczność, że Kongres Syonistyczny w Karlsbadzie proklamował mądre wytyczne dla żydowsko-arabskiej współpracy przy odbudowie Palestyny.

Zebranie syonistów rosyjskich w Berlinie.

Berlin. 31 października odbyło się w Berlinie zebranie syonistów rosyjskich pod przewodnictwem dra W. Jakobsoa.

P. Czirkower przybyły niedawno z Rosyi, referował o stanie syonizmu w Rosyi. Referent oświadczył, że syonizm w Rosyi żyje, nie bacząc na opłakane warunki. Zorganizowanej pracy syonistycznej prowadzić nie można. Syonizm uznany został za ruch rewolucyjny. Język hebrajski jest zakazany, lecz żyje i działa „syonizm wewnętrzny“. Niema miejscowości, które by żyły, a zwłaszcza drobne mieszczaństwo zrównowane przez bolszewizm i pogromy, nie marzyło o wyjeździe do Palestyny.

W zebraniu brali udział: dr. Rosenblith w imieniu syonistów niemieckich oraz pp. dr. Zysłowski, dr. Hindes i M. Kleiman. Wreszcie wybrano Tymczasowy Komitet organizacyjny rosyjsko-ukraińskich syonistów w Berlinie.

Z Teatru Wielkiego.

»Kobieta, która zabiła«...

sztuka w 5 aktach z prologiem i epilogiem Sidney Garriksa.

Dziesiąta muza, wypędzwszy wszystkie muzy sztuki z Olympu, królowała onegdaj w teatrze. Muza kina. Na kilometry długi obraz podzieliła na siedem zmian. Częste i krótkie pauzy. Częste, aby widz nie musiał wytrwać do końca programu. By mógł wychodzić i wychodzić także w środku. Krótkie, aby nie miał czasu zastanowić się, że uraczono go kinem zamiast teatrem. Krakowska „Bagatela“ inscenizując kobietę bez skazy użyla za tło kotary (dla przypomnienia ekranu). Wyświetlony we Lwowie obraz był dekoracyjnie i reżysersko niewolniczym powtórzeniem krakowskiego przedstawienia, z tą różnicą, że film używany niszczy się i płowieje, do Lwowa zaś przybyła „Kobieta bez skazy“ bardzo zniszczona. Nawet czojki wkładek tekstowych, listów i formacyj były zatarte. Pan Rasiński, mąż żony, która zabiła, odczytywał i formacje detektywów razem z rolą.

Bywają filmy interesujące. Czy „Kobieta bez skazy“ interesowała? Jak kogo. Publiczność teatralna rzadko odwi dla kinoteatru. Może nie wie, że na białym ekranie rozgrywają się dramaty znacznie lepiej inscenizowane, umotywowane logicznie i psychologicznie. Sztuka Sidney Garriksa należy do filmów nieudanych. Można przypuścić, że na scenie pojawiła się tylko dla tego, przeważnie żadna stanująca się wytwórnia takiego tekstu by nie akceptowała. A mimo to „Kobieta, bez skazy“... cieszyła się w Krakowie powodzeniem. Dlaczego? — to zagadka nie sztuki, ale patologii mas, słowem, który niegdyś nazywał się publicznością.

Treść: Obraz pirosy. Są. Sędzia wywła oskarżona, by przetrwała 6-dniowe milczenie i choćby dla dziecka swego przemówiła. dla czego zabiła. W russona znowy mówić a treść jej opowiadania są owa dal-

szere obrazy. Obraz drugi. Mąż kobiety, miliard, dowiedziawszy się, iż żona wspiera jego pracującego sucho niczego malarza, chce ją wypędzić z domu, ostatecznie jednak godzi się na to, że żona zamieszkuje się dla świata w zupełnej samotności. Obraz trzeci. Mąż namawia apasza zwanego „Jedwabnym stryczkiem”, specjalistę od uwodzenia kobiet, aby uwodził żonę i dostarczył mu dowodów niewierności. Dostanie za to 300 tys. dolarów. Obraz czwarty. „Jedwabny stryczek” przy pracy. Obraz piąty. Genialny trick „jedwabnego stryczka” osiąga cel. Obraz szósty: Żona miliardera w siłach apasza. Miliarder i dwu „lyczakowskich” dzentelmenów ukrytych za kotarami czeka na ostateczny upadek kobiety. Dokonuje się. Ale zdamskowana ofiara męża i apasza chwytają rewolwer, zosawioły kilka miesięcy temu przed nią kobietę w mieszkaniu „jedwabnego stryczka”, mierzy z rewolweru w niebo a trafia leżącego na otmoanie opryska w serce. Obraz siódmy i Bogu dzięki ostatni. Sędzia uwalnia kobietę, która zabiła. Publiczność przysłuchująca się roprawie klasycznej. Publiczność na widowni także.

Gra artystów w sztuce Sidney Garriksa była tego rodzaju, iż nie ma się pewności, czy obrażona godność aktorów nadużytych do podobnego widowiska, nie nakazywała im sabotować sztuki. O ile ów sabotaż był planowany i planowy — artystom należy się pochwała. Nienaturalność i ohydna widowiska ofiarana była przez turkowską psychologię, maniery i sztuczność mimiki, przez niepanowanie i „niebanie mówonych ustępów sztuki bardzo wyraźnie. O ile to było zamierzone naturalnie. Zresztą szkoda słów. Jako charakterysticum odróżniające Lwów od Krakowa podnieść należy, że podczas gdy w Krakowie operuje teatr niższymi cyframi, miliardery dają tylko 100 dolarów napiwku, we Lwowie dają ich pięćset. Krakowskie cyfry nie stanowiłyby zdaje się dostatecznej sensacji dla widów. Rozom paska jest we Lwowie stanowczo wyższy — niż w Krakowie — niż poziom sztuki.

Henryk Heschel.

Cisł z Stryja.

W swoim czasie żarliśmy się na łamach „Chwili” na nadużycia i nieporządki w rucjszym magazynie amerykańskiego komitetu dla dożywiania dzieci. Skargi podobne pojawiły się i w innych pismach. Na skutek tych głosów przybyła nawet komisja z Lwowa, która jednak niczego złego nie znalazła a przynajmniej publiczność nie dowiedziała się o wynikach śledztwa. Ale „póty dżban wodę nosi...” powiada przysłowie. Onegdaj rozszła się po mieście wiadomość o aresztowaniu obecnego kierownika magazynu za sereg (zw. niewłaściwość). Spodziewać się należy, że prokuratura zajmie się gruntownie „humanitarną” działalnością p. magazyniera i nie omieszka przyczynić się do gruntownego zlikwidowania skądala, wywołanego nieuczciwą gospodarką amerykańskimi darami dla dzieci.

Równocześnie zajmuje się prokuratura podobną aferą na tle nieuczciwości egzaminów publicznych. Na skutek doniesienia zarządcy aresztowanie kilku funkcyjaryczy skarbowych oraz jednego kupca pod zarzutem wydania skonfiskowanego tytoniu za pobraniem „stosownego wynagrodzenia”.

Z nastającą porą zimową, ruch syonistyczny w mieście ożywa się. Staraniem kilku jednostek udało się reaktywować Towarzystwo „Syon” które niegdyś było ośrodkiem intensywnej pracy.

Tak samo Towarzystwo akad. „Emunah”, mające za sobą „świętą” tradycję aktywności, rozpoczyna nowy semestr z najlepszymi zamiarami. Życzymy wytrwałości, zwłaszcza na polu pracy kulturalnej. Czas pomyśleć o zasileniu biblioteki w literaturę judaistyczną i o pracy w kierunku pobudzenia członków do działalności na tem polu.

ZAPROSZENIA I BILETY NA WIECZORKI WYKONUJE Drukarnia I WYRÓB PIECZĘCI

I. FRIEDMANA, Lwów, ul. Sykulska 4. 13078

Akcja na rzecz „Keren Hajesod” postępuje naprzód. Ostatnio udało się znowu skłonić zasłużonego w pracy adw. dr. Goldberga do objęcia jakiejś placówki. Dr. Goldberg obrał ulubioną swą pracę dla „Keren Kajemet”. Osoba kierownika jest gwarancją powodzenia. Z radością cyfry i m.żna stwierdzić, że dwie tak ważne akcje jak „Keren Hajesod” i „Keren Kajemet” znalazły w osobach dr. Pressera i dra Goldberga oddanych sprawie i energicznych kierowników. Tow. „Syon” i „Emunah” oraz ruchliwe „Ognisko Kobiet Racheli”, winny dostarczyć współpracowników. Nie a odne to uczynią.

Z sali sądowej.

Zbuntowani kozacy.

Lwów, 10. Listopada.

Przed Trybunałem sądu przysięgłych toczyła się w dniu wczorajszym rozprawa główna przeciw Iwanowi Kowalcukowi, Piotrowi Panasowi i Wasylowi Gerusowi, oskarżonym o zbrodnię morderstwa i kradzieży. Akt oskarżenia kręśli w następujący sposób działalność oskarżonych: W miejscowości Hulcz, położonej w powiecie sokalskim stała załoga sotnia „wolnych kozaków” pod komendą kapitana Szumiaka. Do sotni tej należeli oskarżeni. Kapitan Szumiak był w ustawicznej niezgodzie z komendą regularnych wojsk ukraińskich w Sokalu. Kapitan Szumiak buntował z tego powodu swoich kozaków, którzy dopuszczali się ciągłych rabunków i napaści. By wreszcie zapobiec zbrodniczej działalności kozaków, władze wojskowe ukraińskie rozwały sotnię a komendanta Szumiaka usunęto a w końcu aresztowano. Później Szumiaka uwolniono po poprzednim złożeniu przysięgi, że zaniecha swej działalności. Kapitan rozgniewany pozabawieniem go komendy wydał rozkaz wymordowania wszystkich oficerów i żandarmów, którzy rozbrajali zbuntowanych i rabujących kozaków.

Dnia 15. czy 16. kwietnia 1919 roku wezwał kapitan kozaków do wykonania rozkazu. Do miejscowości Moszków udali się oskarżeni Kowalcuk, Panas i Gerus, gdzie ujeli żandarma Melnyka. Kozacy odstawili go do Szumiaka a ten dał rozkaz rozstrzelania Melnyka. Oskarżeni rozkaz wykonali. Panas ciał szablą żandarma w głowę, następnie wrzucili ciężko już rannego Melnyka do sadzawki. Oskarżony Kowalcuk na rozkaz o.k. Panas strzelił do Melnyka a w końcu sam Panas ciał nieszczęśliwego żandarma dwukrotnie szablą w pierś. Po wykonaniu tej brutalnej egzekucji oskarżeni zabronili pochowania zwłok, grożąc mieszkańcom Moszkowa represjami. Następnie miała ruszyć zbuntowana sotnia do Sokala, pod komendą kapitana Szumiaka. W drodze jednak dowiedział się kapitan, że na jego przyjęcie przygoowiła się sokałka działa i kaabiny mazyńowe, więc zrezygnował z swych zamiarów. Ponadto zarzucił oskarżonym akt oskarżenia broń kradzieży na szkodę śp. Melnyka i dra Aleksandra Raciborskiego.

Na rozprawie oskarżony Kowalcuk przyznał się do zastrelenia żandarma Melnyka, bronił się jednak w ten sposób, że działał jedynie z rozkazu kapitana Szumiaka, oficera Laszczuka i osk. Panas. Gdyby nie był wykoal tego rozkazu, spotkałby go taki sam los jak żandarma Melnyka. Innych zarzucił mu sprawek Kowalcuk się wypiera. Dwaj dalsi oskarżeni Panas i Gerus zaprzeczyli jakoby wogóle uczestniczyli w egzekucji i nie mają sprawców zamordowania Melnyka. Obroa jedak oskarżonych rozsala edparta w z pol ości zeznaniami świadków Ludnego i Wawrzyńca. Ci byli naocz-

nymi świadkami zamordowania Melnyka przedstawili scenę mordu zgodnie z aktem oskarżenia.

Po przeprowadzeniu roprawie Trybunał na polsawie werdyktu przysięgłych zasądził oskarżonego Panasza za zbrodnię morderstwa na karę śmierci, osk. Kowalcuk za zbrodnię kradzieży na trzy lata ciężkiego więzienia, zaś osk. Gerusa uwolnił od oskarżenia. Panasowi zamieniono karę śmierci przy zastosowaniu ustawy amnesyjnej na 15 lat ciężkiego więzienia.

Rozprawie przewodniczył r. dr. Socha oskarżał prokurator Ogonowski, bronili adwokaci dr. Nagel, dr. Neuwald i dr. Pieracki.

NADESŁANE.

JAKI ROZKOSZNY SEN

???... te noce mnie ogarnął śniłam o sobie sobie. Zdawało mi się, że byłem przysrojona w powiewny garnitur i od ana w p zepiękną suknię b lowa, która była przedmiotem podziwu całego mego otoczenia. I z ust do ust szły te słowa:—

To nabyte w naszym ynie 13191

D. Elsenbarga w L owie, ul. Jagiell ńska 11 a.

Inwalidom, Kaiekom i cierpiącym na nogi poleca się 12250

Zakład Obuwia Ortopedycznego

L. Nowosada

absolwenta kursów zagranicznych

Lwów, Slowack ego 6.

Liczne polecenia P. P lekarzy specjalistów.

PODŁOTEK, Bonifratrów 211 (boczna Hofmana)

poleca konfekcyę dla panienek i dzieci oraz sweatery, bieliznę, ha ki, fartuszki w wielkim wyborze i przednim gatunku. Specyalność elegancie i tanie suknie wieczorkowe. 13169

Wianu Drowi STAUBEROWI (Mikoł ja 11)

s rdeczne podziękowanie i »Bóg zapłać« za staranne wyleczenie z ciężkiej choroby serca, męża i ojca naszego składa

Rodzin HABIROW 13170

Zaproszenie.

Rodzi lef kie z brani w sprawie gimnazjum Tow. Szkoły Ludowe i Srednej w Lwowie od 1 edz • we czwarte • godz nie 6:30 się • wieczore w realność przy ul. BERNSTENA 1. 14 parter, na które w sprawie p ze ewystkiem codziennie się tycz,cych. 13176

Grono Rodzów.

Dyrektor Banku Hipotecznego we Wiedniu Dr. Sch rlag przy muje in eresentów w sprawie uregulowania pożycz k hipotecznych w kancelaryi adwokata Dra Józefa Rabin.ra we Lwowie ul. Kopernika 10, codziennie od 2:30 do 3:30, a dnia 12 b. m. t. j. w sobotę od 3ej d. 7ej, zaś dnia 13 bm t. j. w niedzielę od 10 do 12ej w pol 1 od 3 do 5 po poł. 13192

Adwokat Dr. Simche Margules

prowadzi kancelaryę adwokacką w Drohołytczu, Ryne 13177

K chanej s-o-tr e Malca Blumenfeld gra ulują serdecznie z okazji uzdskania s opnia doktora filozofii na uniwersytecie w adńskim Teicherowie, Wasserowie, 13-95 Drowie Grünbaumowie

M. BYK Fabryka Luster i Szlifiernia Szkła
L W O W
Ormiańska 27. polica swoje wyroby po cenach znacznie niższych 13186

Wydział Żydowskiego Towarzystwa Szkoły Ludowej i Średniej we Lwowie wyraża tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie Związkowi Szklarzy żyd. na ręce Prezesa p. Kreitera za bezpłatne oszklenie naszych Zakładów. 13166

P. Dr. Burstin złożył na rzecz uchodźców ukraińskich kwotę 21.700 Mp. zebraną przy Minjen u p. Chaima Lindera wł. dóbr w Młynowcach. 13177

LORMA PL. SMOLKI 1. a poleca najnowsze modele sukien wełnianych, jedwabnych - wieczorowych, suknie i jumpy włóczkowe i jedwabne, szlafroki, materiały jedwabne i wełniane, pończochy, kombinacje etc. 13048

KRONIKA

Repertuar teatru Miejskiego.

W czwartek 10 listopada o godz. 7.30 „Tosca“ opera w 4 aktach Pucciniego debiut Andy Kitchman.

W piątek 11. listopada o godz. 7.30 „Kobieta, która zabiła“ sztuka w 4 aktach Gariksa.

W sobotę 12 listopada o godz. 3.30 przedstawienie dla młodzieży „Zemsta“ komedia w 3 aktach A. Fredry.

W sobotę 12. listopada o godz. 7.30 „Tosca“ opera w 3 aktach Pucciniego debiut Andy Kitchman.

Repertuar Teatru Małego.

W czwartek 10. listopada o godz. 7.30 „Rozwój prof. Pytla“ groteska w 3 aktach B. Winawera.

W piątek 11. listopada o godz. 7.30 „Rozwój prof. Pytla“ groteska w 3 aktach B. Winawera.

W sobotę 12 listopada o godz. 7.30 „Rozwój prof. Pytla“ groteska w 3 aktach B. Winawera.

Repertuar Teatru Nowości.

W czwartek 10. listopada o godz. 7.30 „Taniec szczęścia“ operetka w 3 aktach R. Stolza.

W piątek 11. listopada o godz. 7.30 „Taniec szczęścia“ operetka w 3 aktach R. Stolza.

W sobotę 12. listopada o godz. 7.30 „Taniec szczęścia“ operetka w 3 aktach R. Stolza.

Repertuar Bag teli lwowskiej.

Gościnne występy Józefa Urstena (Pikusia), Ireny Zbierzchowskiej, M. Windheima, Hanki Ordonówny, M. Rentgena i innych

1) 100.000, żart satyryczny w 1 odsłonie. 2) Wielki dział koncertowy. 3) Przed bramą, pastel sceniczny w 1 odsłonie. Początek o godz. 8 wieczorem.

— Teatr lit.-art. »Uk« Program od 10 listopada. 1) Część koncertowa z udziałem pp. Ard i, Tro em, Bronowskiego, Michałowskiego, Mirskiego, Wiklińskiego i innych. 2) »Rycerz przemysłu« szkic spafrazował Rujwit. 3) »W, soki gość« żart sceniczny Bronowskiego.

— Kobieta która zabiła, sztuka Gariksa, wyposażona w piękne dekoracje i ciekawe efekty świetlne, która w takim naprężeniu utrzymuje uwagę widza od początku do końca, powtórzona będzie w piątek. Oba ostatnie przedstawienia były

wyprzedane. Postać Lavini w znakomitej interpretacji p. Barwińskiej. interesująca kreacja p. Michulowicza (Gaston) i bardzo dobry typ bankiera stworzony przez p. Rasińskiego a pozatem fascynująca treść, czyli z tej sztuki rzecz godną istotnie widzenia.

— Debiut p. Andy Kitchman. W czwartek 11. b. n., odbędzie się w »Tosce« debiut znanej pieśniarki p. Andy Kitchman w roli tytułowej. Przedstawienie to odbędzie się w nowej zupełnie obsadzie z pp. M nmem i Wiśniewskim. Dyryguje p. Lehrer. »Tosca« w tym składzie powtórzona będzie w sobotę. P. Kitchman dyrygowała w roku 1913 orkiestrę w Teatrze Wielkim we Lwowie z dużym sukcesem oraz przez trzy lata prowadziła orkiestrę w Teatrze Nowości w Warszawie. Obecnie po ukończeniu studiów u prof. Flam-Plomieńskiego zamierza poświęcić się karierze operowej.

— Posiedzenie Tymczasowej Rady miejskiej odbędzie się w czwartek, 10. listopada 1921 o godzinie 6 wieczorem w sali posiedzeń Rady miejskiej w ratuszu. Na porządku dziennym między innymi drugie uchwały w następujących sprawach: Podwyższenie opłat polic. od przedsiębiorstw gosp. szynk. Sprawa upaństwowienia szkoły zawodowej żeńskiej im. król. Jadwigi. Nowela do ustawy budowlanej. Ciąg dalszy dyskusji budżetowej.

— Mianowania. Monitor Nr. 255 ogłasza: Minister W. R. i O. E. rozporządzeniem z dnia 15. października 1921 zamianował dra Szczepana Mkołajskiego, naczelnika wydziału zdrowia publicznego przy urzędzie wojewódzkim we Lwowie, k m i s a r e m r z ą d w y m, a dra Adlfa Kühna, kraj. inspektora sanitarnego we Lwowie, zastępcą komisarza rządowego przy komisji egzaminacyjnej dla rygorów na wydziale lekarskim uniwersytetu Jana Kazimierza na rok akademicki 1921/22.

— Wysłanie amunicji na Błoniach Janowskich. Dowództwo miasta zawiadamia: Dnia 12 listopada br. nastąpi wysłanie większej ilości amunicji na Błoniach Janowskich. Ze względu na bezpieczeństwo publiczne, ostrzega się przed zbliżeniem do miejsca, przeznaczonego do wysłania amunicji. Uprasza się P. T. Publiczność o zastosowanie się do wskazówek posterunków, które będą ustawione do zabezpieczenia miejsca wybuchów.

— Katastrofa kolejowa w Gródku Jagiellońskim. W sprawie wypadku kolejowego zaszłego wczoraj w Gródku Jagiellońskim, lwowska dykcja kolejowa przesłała następujący komunikat:

Dnia 9 listopada br. o godz. 4 min. 40 najeżdżał zdążający od Lwowa pociąg osobowy Nr. 32 na stacji Gródek Jagielloński na manewrująca tamże część pociągu towarowego Nr. 577, a to na wrotkach od wsch. dniej strony stacji. Wskutek tego wypadku poniósł na miejscu śmierć hamulczy Michał Krzystałowicz ze Lwowa, zaś hamulczy Mieczysław Koneczny ze Lwowa ciężkie obrażenia. Prócz tego jest jedna podróżna i 15 osób personalu kolejowego nieznacznie kontuzjowanych. Oba parowozy i 5 wagonów doznało uszkodzenia. Wypadek spowodował kilkugodzinną przerwę ruchu przycim pociągów kursujących od i do Lwowa doznały kilkogodzinnego opóźnienia. Na miejscu wypadku wysłano natychmiast pociąg ratunkowy ze Lwowa, tudzież wyjechała tam komisja z Prezesem Dykcji int. Berwicem na czele, celem ustalenia przyczyny wypadku i przeprowadzenia śledztwa.

— Rada partyjna stronnictwa syonistycznego dla zachodniej Małopolski i Śląska obradowała w niedzielę 6. b. m. w Krakowie, pod przewodnictwem p. dra Thona.

Referat o wynikach XII. kongresu sytuacji politycznej w Palestynie oraz o politycznym i gospodarczym położeniu Polski, z szczególnym uwzględnieniem sytuacji Żydów, wygłosił dr. Thon. Następnie referował dr. Feldblum sprawy organizacyjne, poczem rozwinęła się obszerna dyskusja. Interesujące były wywody dra Spanna, który opisał wrażenia swe z Palestyny, skąd niedawno powrócił.

Rada partyjna przyjęła podłożone jej rezolucje oraz wnioski na wrazenie votum zaufania drowi Thonowi.

— Walka sówietów z językiem hebrajskim. »Moment« donosi: Przed kilkoma miesiącami nauczyciel hebrajski A. Liuboszycki zwrócił się z dłuższym memorandumem do wszechrosyjskiego komitetu wykonawczego z prośbą o zezwolenie na otwarcie szkoły hebrajskiej w Smoleńsku, zamkniętej przez tamtejszą sekcję oświatową. W memorandum swym powołał się na znaną w sow. Rosji działalność sceny hebrajskiej w Moskwie „Habimah“. Prośbę Liuboszyckiego przejął Komitet Wykonawczy komisarstwa oświaty ludowej, który w myśl wskazówek centralnego żydowskiego biura oświatowego (komunistycznego) udzielił nauczycielowi hebrajskiemu odmownej odpowiedzi. Odpowiedź ta jest uzasadniona w następujący sposób: Oddział oświatowy dla mniejszości narodowych komisaryatu oświaty ludowej uzależnił zamknięcie szkoły za uzależnione, ponieważ język hebrajski jest niedozwolony w myśl uchwały komisaryatu oświaty ludowej z 11 czerwca 1919 (L. prot. 19). Nadto sprzeciwia się istnienie szkół prywatnych zasadzie upaństwowienia szkół ludowych a szkoła Liuboszyckiego niema żadnej wartości wedle zasad państwowych o wychowaniu.

Co się tyczy umożliwienia Liuboszyckiemu wyzyskania jego 28-letniego doświadczenia nauczycielskiego celem służenia narodowi żydowskiemu — mówi m. i. odmowna rezolucja — to może być uczynione ale pod warunkiem że Liuboszycki służyć będzie narodowi żydowskiemu pracą w języku żydowskim.

— Pomnik dla poległych żołnierzy żydowskich w Ameryce. W dzielnicy żydowskiej Nowego Jorku został w uroczysty sposób odsłonięty pomnik dla żołnierzy pochodzących z tej dzielnicy którzy polegali na froncie francuskim. (Z. B. K.)

— Sir Herbert Samuel w Transjordanii. Wysoki Komisarz Palestyny Sir Samuel bawił niedawno w E-Salt w Transjordanii, gdzie wyjechał by wziąć udział w uroczystości zślubin syna jednego z najpoważniejszych szejków Aledwana. W uroczystości tej wziął również udział Emir Abdulla.

— Historyczny film palestyński »British Instructional Films Society« przygotowuje obecnie wydanie historycznego filmu przedstawiającego kampanie wojsk koalicyjnych w Palestynie przeciw Turkom. W opracowaniu filmu bierze udział m. in. historyk George Astor i lord Allenby naczelny dowódca wojsk koalicyjnych na wschodzie. (Z. B. K.)

Wiadomości handlowe.

Lwów, 6 listopada 1921.
Na rynku akcyjnym stał się: Placono Chodoró 2725—2750—2725, O kos 4000—3700 Gafots 2200 Praga 3300 Wiedeń 55'50—58'59—57'60—58'60, Berlin 12'75.

Poza giełdą w walutach i dewizach tendencja zwykła.

Teatr żydowski

W czwartek 10. listopada b. r. o godz. 7:30 wiecz.

Bóg zemsty

dramat w 3 aktach

dyr. S. M. GIMPEL
JAGIELLOŃSKA 11.

Płacono: dol. amer. 2900—3100
8400—3200, marki niem. 14 50, korony
czeskie 38 00, leje rum. 20'00—21'00
Wiedeń 61'00, kor. austr. 65 00, Złoto
10 rublówki 12 tys., srebrna korona
austriacka 160.

Kursa Giełdy lwowskiej

z dnia 9. listopada 1921.

Akcje za sztukę (liczniz z kuponami dotychczas).
(Wartość nominalna oraz ostatnia dywidenda).
otiar. zadano

Bank akcyjny związkowy 280—44'30	550	—
II. i VI. emisji	—	—
Bank dyskontowy we Lwowie 280—0	550	—
Bank handl. w Poznaniu 1000—200	3600	—
Bank hip. akcyjny 280—30	950	1'00
Bank hip. zemeł. 280—28	25	—
Bank Małopolski 280—35	625	—
Bank powszechny kraj. 140—7	400	—
Bank przemysłowy 280—28	625	—
Bank ziemsk. kred. 280—35	600	—

Akcje Tow. handl. i przem.

Browary lwowskie 500—100	220'00	—
Tow. Chodorów 140—0	2700	2775
Tow. ako. Karpalit 140—42	20'00	—
»Cmielów« Fabryka porcelany 1000—	4000	—
Fabr. Cementu »Portland Szczakowia« 140—23	—	—
Tow. akc. »Galicya« 490—300	150'000	—
Tow. Gafona 140—22'50	2150	2250
Tow. Górka 140—15'40	9000	—
»Oikos« Zakłady przem. drzewnego 1000—0	3900	4100
Warszawska Skak. budowy »Parowozów« 500—60	1375	—
»Patria« fabryka papierosów 1000—300	4800	—
»Pezet«, Pow. Zakłady budowlane 500—00	1000	—
Pocisk Zakłady amunic. 350—00	950	—
Polski Glob 500—100	900	—
Polska Nafta 500—75	1800	—
Polsk. Tow. handl. 140—21	850	—
Tow. Rakaszawa 140—56	3500	—
Zakł. el. Siersza (wz. em.) 140—5'60	1500	—
Gal. Zakł. gór. Siersza 140—0	9000	—
Tow. Zieleniowski 140—42	6500	—
Zegluga Polska 140—28	500	—

Waluty.

Ruble carskie po 100 rb.	200	400
„ „ „ po 500 rb.	100	500
„ „ „ drobne	—	—
Ruble dumskie (po 100)	30	50
„ „ „ (po 25)	20	40
Ruble dumskie klerunki (po 40 i 20)	—	—
Karbowanosc (po 100)	5	5
Grzywny (po 500 i wyżej)	6	10
1 frank franc.	170	210
1 frank szwał.	450	500
1 £ Sterling	10000	12000
1 Dollar ameryk.	2700	3000
1 Dollar kanadyjski	2200	2500
Marki niem. (po 1000)	1000	1200
„ „ „ (po 100)	900	1000
„ „ „ drobna	800	1000
Lei rumuńskie (500)	1700	1000
Lei rumuńskie drobne	1100	1600
Liry włoskie	90	110
Czeskie korony	2700	3100
Korony austr. niem. stemplowane	—45	—60

Dewizy

Wypłata na Londyn	10000	12000
„ „ „ na Paryż	170	210
„ „ „ na Zurich	50	50
„ „ „ na Praga	30'00	3500
„ „ „ na Wiedeń	52	62
„ „ „ na Berlin	1100'00	1300
„ „ „ na Nowy Jork	27'00	30'00
„ „ „ na Medyolan	90	110
„ „ „ na Bukareszt	1500	2000
Rata bankowa	—	—
Stopa eskontowa P. K. K. P.	7%	—

Budapeszt. (Pat.) W oficjalnym handlu notowano dziś markę polską 32%, do 33%, dewizy na Warszawę 37—38.

Kursa Giełdy krakowskiej.

Kraków, 9. listopada 1921.

P. T. H I—III. 700—800, Impex 325
975. Polski Glob 1000—1100, Zegluga

Polska 400—450, Zieleniewski 5500
6000, Parowozy 1450—1550, Trzebinia
fabryka miazyn I—III. 3300—3600, Le-
miesz 8000 10000, Automotor 1400—1500
Polska Nafta 1600—1800, Siersza el
1800—1500 Oikos 0000—0000, Pezet 1800
1500, Trzebinia tłuszcz. 4700—4900, Kra-
kus 4000—4200, Cmielów 0000—0000
Górka 8000 8500, Siersza 0000—0000
T. P. G 6500—7000, Chodorów 2600
2800. Pocisk 1000—1100.

Dolary ameryk. 2500—3000, marki
niem. 9000—1800, korony austr. 0 40—0 60
kor. czeskosł. 2700—3200, franki fr. 170,
200, dolary kanad. 0000—0000, franki
szwajc. 000—000, franki belgijskie 000—
000, funty szterl. 00000—00000, korony
węg. 0 00—0 00, lei rum. 00'00—00'00,
kor. szwedzkie 000—000, liry włoskie
000—000, kor. duńskie 000—000, kor.
norweskie 000—000, m. fińskie 00'00—
00'00, flor. holenderskie 0000—0000.

Kursa giełdy warszawskiej.

Warszawa, 9. listopada 1921.

Dolary amer. 2950—2910—950—
3210, kanad. 2700, franki franc. 210—225
funty szterling 12 000, marki niemieckie
12'50, Berlin 11'50—11'75, Londyn 12'500
12'700, Paryż 225—227, Praga 35'00—34'50
Wiedeń 55'00—57'00, Nafta 2000.

Kurs dewiz.

Zurich. (Pat.) Kursa początkowe
dewiz z dnia 9 b. m. Berlin 1'95, Praga
5'80, Nowy Jork 533—, Austr. noty
kor. stempl. 0'11, Budapeszt 0'47, Buka-
reszt 3'00, Wiedeń 0'19, Medyolan 22'35,
Zagrzeb 1'30, Warszawa 0'19, Paryż 38'75,
Londyn 21'02.

Zurich. (Pat.) Kursa końcowe dewiz
z 9. bm. Berlin 2'05, N. Jork 533'00,
Paryż 38'70, Bruksela 37'80, Sztokholm
122'50, Madryt 74'00, austr. korony stem-
plowane 0'12 Budapeszt 0'47, Bukareszt
3'25, Wiedeń 0'2, Holandia 174'50,
Londyn 21'00, Medyolan 22'30, Kopenha-
ga 96'50, Chrystiania 74'00, Buenos Aires
175'00, Warszawa 0'17, Praga 5'80, Za-
grzeb 1'30.

Kursa giełdy wiedeńskiej

Wiedeń. (PAT.) Giełda wiedeńska z 9. bm:

Renta majowa 115'00, austr. renta
koronowa 115'00, węgierska renta korono-
wa 83'00, Losy tureckie 36 000—, Renta
lutowa 116'00, Anglobank 100'00—, Bank-
verein 5300'00, Bodenkreditanstalt 7050'00
Kreditanstalt 64 0—, Bank depozytowy
2'600— Laenderbank 13800'00, Merkury 360—,
Unionbank 275—, Ziwnosteńska banka
25 00'00, Kolej północna 22 800—, Kolej
południowa 9600—, Alpiny 31800—, Berg
und Huetten 75 000—, Krupp 150 00'00, Poldi-
hütte 33 000—, Prager Eisen 82 500'00, Rima
26850—, Skoda 33000—, Zieleniewski
10000—, Apollo 34900—, Fanto 64 800—
Galicia 360 000—, Schodnica 85 100—, Galic.
Karpaty 130 000—, Koleje austriackie
27 00—, Losy węgierskie 000—, Priori-
tety kolei półn. 850— Bank ob-
rotowy 2650— Kolej Lwów-Czern. 14000—
Siersza 14000—

Praga. (Pat.) Berlin 33'60, War-
szawa 3 07%, Marka niem. 38 60
marka polska 2 87%, — 3'47%.

NADEŚLANE.

Z okazji zaślubin p. Olgi Rosenbusch
z p. Józefem Gluckem zasylają serdeczne
»Mazel Tow« Gruder wie Czestow e 13178

Dr. Abraham Herschdorfer — Roza
Schachter zaślubieni w Zloczowie dni 6
listopada 1921 10170

DOBNE OGŁOSZENIA

POMOC LEKARSKA.

specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. SCHWARZ Sekundaryusz szpital. powszech.
powrócił i ordynuje Słowackiego 4
naprzeciwk. poczty.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. N. Goldstein
były elev. Kliniki wiedeńskiej i berlińskiej
powrócił, ord. dla kobiet od 10—12, dla mężczyzn
od 2—5, w niedziele i święta od 9—12
Kraszewskiego 3. 2888

WSZECI NAU LEKARSKIEJ **Dr. I. Mehimann**
ord. od 3—6 ŻULIŃSKIEGO 4, parter, pierwsza
bocna Ły zakowskiej. 1261

Specjalista chorób wenerycznych i skórnych 12962
Dr. HENRYK ROSMARIN
były elev. kliniki parysk., wied. i lwowsk.
ord. od 8—10, 12—115—6 — Lwów, Kopernika 14

WOLNE POSADY.

Poszukuję dziewczyny do trafik. Chorążczyzna
L 14, Weinstock. 13119

Poszukuje się urzędnika kawalera, fachowca do
magazynu Seliga Selingera, Synowie i Ska w
Samborze. — Hurtowny skład zboża i nasion. 12665

Poszukuje się rutynowanego koncyjenta, obe-
znanego z praktyką prowincjonalną. Posada
natychmiast do objęcia Zgłoszenia i oferty pod
adresem: Dr. Adolf Rothfeld, Bóbrka. 13144

Pomocnik handlowy z działu farbowego poszu-
kiwany. Reflektuje się na siłę pierwszorzędną.
Zgłoszenie pisemne pod »Pomocnik« do Biura
Ogłoszeń Scherera, Pasaż Hausmana. 13191

Praktykanta poszukuje skład farb M. Niaka, wdo-
wa Jagiellońska 20. 13190

KUPNO-SPRZEDAŻ.

Suknie damskie i wszelkie roboty w zakres kra-
wiewstwa wchodzące wykonuje po najtańszych
cenach Poleiner, Kościuszki 18 I. r. w oficynach.
13032

Szatnia żydowskiego komitetu ratunkowego Lwów,
Brajerowska 3 sprzedaje sweterów zimowe z ko-
miniarkami po 900 i 1400 Mkp. 13113

Fortepian bardzo dobry, harmonium, bilard ame-
rykański Seyfarta, bufet palisandrowy, lustra
bezczyk różnej wielkości ze soku do sprzedania.
Wiadomość Skład wódek Kollataia 2. 13155

Palto zimowe, frak, szlusk ubranie marynarko-
we, jaskółkę (na wysokiego mężczyznę i obu-
wie — wszystko w dobrym stanie sprzedam Ko-
chanowskiego 11. w. na prawo między 3 a 5
godz. popoł. 13196

NAUKA I WYCHOWANIE.

Księgarnia »Beth Israel«

sp. z ogr. odp. Lwów, Jagiellońska 15.
kupuje i sprzedaje wszelkie dzieła judai-
styczne w wszystkich językach. 12978

Student medycyny poszukuje lekcyi za skrom-
nem wynagrodzeniem. Zgłoszenia: Pesches, Gró-
decka 51. 3182

ROZNE.

Kancelaryzacja w mieście powiatowem
blisko Lwowa z wyk. znacznym dochodem do
odstąpienia. pod »M. F. S.« w Administr. 13088

Pałec i Pan wiel. Kapelusze stare każdego ro-
dzaju przerabia na najnowsze formy. Pierwsza
Krajowa Fabryka Kapeluszy Rudolfa Neuwelta,
Lwów, Bilonowa 7. 1259

MIESZKANIA, SKLEPY I LOKALE.

Urzędniczka iżr. szuka pokoju osobnego lub wspólnego przy rodzinie. Zgłoszenia »Własna poczta« Administracja. 13171

POSAD POSZUKUJA.

Abolwentka gimnazjum żydowskiego, ze znajomością hebrajskiego, poszukuje lekcyi na prowincyi. Zgłoszenia w Administr. pod Nr. 117. K. 13096

Korespondent pol. niem. zdolna siła biurowa z praktyką dziesięcioletnią, poszukuje odpowiedniego zajęcia. — Zgłoszenia pod »Arbora« do Administracyi. 1314

Abiturjent gimn. poszukuje posady praktykanta w aptece w Lwowie lub na prowincyi Łaskawe zgłoszenia pod »Apteka« do Adm. 13184

Prawnik zdolny instruktor poszukuje lekcyi. — Feuerst im, Gródecka 47, I. p. 13183

Technik z branży towarów korzennych poszukuje odpowiadającej posady. — Zgłoszenia pod »Kierownicze« do Adm. straci »Chwila«. 13180

Panna z studjami w raju i z gronami, włada językami angielskim, niemieckim, też francuskim, oraz z początkowymi znajomościami muzyki. Poszukuje posady, jako prywatna nauczycielka w Lwowie lub na prowincyi. Zgłoszenia »K. A.« Poste restante — Brzeżany. 13173

Nauczyciel hebrajski — kilkuletnią praktyką, absolwent gimn. poszukuje posady. Zgadza się na wyjazd. Zgłoszenia Stanisławów — poste restante »Nauczyciel«. 13173

Ogłoszenia.

Parafinę i świece

sprzedam w mniej-zej i większej ilości. Wi domosć: Pi tra Skargi 2. Ka lun między 1-3. 13083

Sprzedam zaraz bardzo tanio

dobrze auto ciężarowe

5 TON

marki Daimler, 35 H. P. na żelaznych kołach. Ogłód w Drohobyczu. Wadoność w Adm. 13133

Beczki żelazne 200 litrowe

połca ze sędzi Hii BADIAN Lwów, Janowska 24. 13096

Wodę do ust a la ODOL

zrob sobie każdy sam s-ec alnemi past lka mi mięt-wem marki »Bayera«, fakon tylko 100 Mp. zawierający 5) sztuk. Dom handi wv S Fede- Lwów — ulica Sykstuska 7 U asa n- firme i Nr domu

JEDWABI

Plusze, Brokity, Cren-dech ne we wszy tkich kolorach po a T. FUHRMANN — Skarb-kow ki. n. 13168

WOLNE POSADY.

parowa fabryka artyku-łów żywnościowych poszukuje rutynowanego ajenta miejscowego na Lwów. — Zgłoszenia pod »Stodvers« do Admi-l-racyi. 13145

**NOŻE — WIDELCE
ŁYŻKI — ŁYŻECZKI**

z czystego aluminium — poleca »» hurtownie i detalicznie ««

ANTONI HALSKI, Lwów, Sobieskiego 3. 13194

**Potaniało! Przybory
szewskie**

W HURTOWNI 13093

Mörsel & Perlestein, Lwów, Rzeźnicka 14.

Korzystajcie ze sposobności!

Dopóki zapas starczy

- Kapelusze męskie wełniane w dobrych gatunkach . . . . . Mk. 2.500
  - Filcowe męskie kapelusze . . . . . Mk. 3.500
  - Kapel. twarde ala »Habige« . . . . . Mk. 3.000
  - » męskie wełnowe . . . . . Mk. 7.500
  - » » stebnowane sukienne Mk. 1.200
  - Filcowe damskie począwszy od . . . . . Mk. 2.000
  - Sukienne stebnowane damskie . . . . . Mk. 1.250
- sprzedaje I eksa Ernj. Fabryka kapo uszy RUDOLFA NEUWELTA Lwów, Balonowa 3.

Tłuszcz Tovitte Ia. i smar

do wozów bezwodny poleca Hil. BADIAN Lwów, Janowska 24. 12993

LOKOMOBILA o sile 35, 90 i 300 HP.

Motor ropny DIESEL-80 HP. kompletny dwucylindrowy z natychmiastową dostawą sprzeda 13067

»TOPAS«, Lwów, Kaszowski 19 a. TELEFON 624.

Co to jest Dekatezowanie?

Dekatezowanie podnosi wartość materyi, czyni ją odporną na plamy d-szczowe, materia najlichsza nie zbiega się, jest lekka i praktyczna w robocie, żądajcie od krawców i krawczyń de atezowania waszych drogo płaconych materiałów w znanym zakładzie haftów i plisowania 12874

F. In'bera, Lwów, Halicka 1.

NA ŚWIĘTA!

Bibułka kolorowa, rolki krepowe, papier polyskujący, ognie sztuczne, istic, kwiaty itd. oraz reszty, różne papiery, papiery listowe, notatki, jakoteż wszelkie artykuły piśmienne poleca najtaniej hurtownie skład papieru i artykuł w piśmiennych A. Kornblum i H. Zawadzki Lwów, ul Rzeźnicka 18. Zamówienia z prowincyi uskutecznią się 13111

Ważne dla Konsumentów i Kupców!

Marmelada czysto owocowa pierwszej jakości w każdej ilości do nabycia w fabryce marmelady i wszelkiego wyrobu cukrów. 13146

Zimard i Hammer, Panieńska 23.

Vacuum Oil Oleje automobilowe

»GARGOYLE« 12993

poleca Hil. BADIAN, waw, Janowska 24.

Trzy dorosłe osoby po-zu-ają pokoju przy solidnej rodzinie za sowitem wynagrodzeniem Łaskawe zgłoszenia w Hotelu CITY, DEPENDENCE 33 ul. Sykstuska 4. 13184

Mieszkanie dwupokojowe z komfortem w Przemysłu odstąpię za takies-me lub większe we Lwowie. Zgłoszenia do Biura dzienników Buchstaba, Legionów 21 pod »Olaf«. 1174

Nie kupujcie towaru! aż nie przekonacie się o prawdziwości naszych cen!

Suknie wełniane	Mp. 2.200
» jedwabne	Mp. 12.000
» markizetowe	Mp. 4.500
» jedwabne trykot.	Mp. 8.000
Spodniczki w intane	Mp. 2.000
Zakieła wełniane	Mp. 9.500
Zawieszki wełniane	Mp. 4.500
Pledy dom no	Mp. 5.500
Buzki jedwabne	Mp. 4.000
Bluzki c-epdech nowe	Mp. 4.900
Bluzk markizetowe	Mp. 1.700
Bluzki Rewersa wied.	Mp. 2.800
Garnitury batystowe uxno	Mp. 5.500
» szyfonowe	Mp. 3.800
Koszule praktyczne	Mp. 1.800
Majki szyfonowe	Mp. 1.300
R formy zimowe	Mp. 1.400
Halki fanelowe	Mp. 1.400
Czapsk i szale himalaja	Mp. 2.400
Szale jedwabne podwójne	Mp. 3.500

Magazyn MANNERA

LWÓW, SYKSTUSKA 2. 13116

Zwyczajne

Walne Zgromadzenie

członków żydowskiego Towarzystwa Szkoły Ludowej i Środiej we Lwowie

odbędzie się dnia 13. listopada 1921 o godzinie 4 pop. w sali Zeirei Jehudah (Passa Hausmana 5) z następującym porządkiem obrad:

- 1) Sprawozdanie ustępującego Wydziału
- 2) Sprawozdanie skarbowe
- 3) Sprawozdanie i wnioski komisji rewizyjnej
- 4) Ogólny stan szkolnictwa refer. Dyr. Dr. Lilien
- 5) Wybór nowego Wydziału. 13042

BUNDY podróżne

w Magazynach Konfekcyi męskiej i dziecinnej

Körner

Lwów, Trybunalska 6.

ŻARÓWKI

spalone i zepsute wymienia na nowe za dopłatą firma: BERNARD PANCER LWÓW, KOPERNIKA L 17.

Tylko 1 tydzień!

Tylko 1 tydzień!

Wysprzedaż zakietów damskich nizej własnej cen zakupu,

DOM POŃCZOCH, ul. Jagiellońska 1. 11. 13185

OBRACZKI

»SUBNE« — Zupelnie bezpłatnie rytuje każdemu kur-ucemu 6 tt rman, Sykstuska 14.